

פשיטה של יחידת סער

בריאים ושלמים לעמדתנו. דבר אחד התברר לנו, והוא — ביצוע המשימה בשטח מיוער זה ייתקל בקשיים יוצאים מהכלל.

למחרת אני בודק את אפשרויות ההתקרבות לעמדות האויב בשטח אחר. כאן התנאים נוחים יותר במידה ניכרת. דרך קרחת יער מכוסה עשבים ניתן להתגנב בחשכה עד למחסומי האויב מבלי לגרום שאון. אמנם, במקום זה המחסומים הם חוקים במיוחד וערוכים בשלושה קוים, זה אחר זה. לחתוך מחסומים אלה — פירושו עבודה מאומצת ביותר משך שעות. עמדת האויב מרוחקת כאן כ־150 מ' מקווינו. אחרי תצפית ממושכת למדי, ביום ובלילה, מנקודות שונות, אנו מגלים שתי עמדות־זקיף קדומניות של האויב. אחת מהן מכוסה ומוצבת בערך באמצעיתה של קרחת היער, והשניה כ־60 מ' שמאלה ולמעלה, בגבושית סלעים, שכל השטח נתון לראיתה ולאשה. רק לעתים רחוקות פותח האויב אש הטרדה ממכ"י בגזרה זאת. במשטח עשבים דל־מחסה ובהיר ניתן לבצע את הפשיטה רק בלילה אפל. בימים ובלילות הבאים אנו מסיירים את אפשרויות ההתקרבות למערך האויב וצופים אחר הנהג של שתי עמדות־הזקיפים. בעשר תנו זאת הננו נמנעים בשקידה מכל דבר, שעלול להסב את תשומת לבו של האויב לפעולה, שאנו עומדים לבצעה.

על סמך תוצאות הסיוור אני מכין את תכנית הפעולה. בפעם הזאת אינני מתכוון להתגנב אל זקיפי האויב, אלא להבקיע את המחסומים בשטח שבין שתי עמדות־הזקיפים, להגיע לחפירת האויב ולשבות את הזקיפים מהאגף, או מהעורף. לשם כך צריכה פלגת־הסער למנות 20 איש, כי עליה להפרד לשנים בהגיעה לעמדות האויב. כדי להבטיח את נסיגת פלגת־הסער, אחרי חדירה מוצלחת, גם במקרה של הסתבכות בקרב עם חלקים חזקים יותר של כוחות האויב שבעמדות, אני שם מול כל אחת מעמדות הזקיפים חולית חותכ־חיל. מתפקידם להתגנב עד למחסומי האויב ולשכב ללא פעולה עד שפלגת־הסער תתחיל לטהר את חפירת האויב באקדח וברימון. או — במקרה שהללו יצליחו לשבות את הזקיפים בדממה, — עד שיינתן אות מעמדות־הזקיפים הכבד שות. רק אז עליהן לפרוץ את המעברים בתוך המכ"י שולים, וע"י כך לאפשר לפלגת־הסער את הנסיגה בדרך הקצרה ביותר. אני דן בפרוטרוט עם מפקדי

בתחילת אוקטובר 1916 הוטל על מלוגות אחדות של הבטליון — ביניהן גם פלוגה מס' ב' — להכין פשיטות שמטרתן תפישת שבייט. עד אותו זמן מנעתי מפלוגתי, במידה האפשרית, פעולות כגון אלה, שהרי זכור הייתי מהקרבות בגבעות הארגונים, עד כמה קשות הן ומרובות אבידות. אולם לאחר שנתקבלה הפקודה, ניגשתי במרץ למשימה.

בראש וראשונה אני מסייר ערב אחד — בשיתוף עם סמל־חיל־מילואים: בוטלר וקולמר — באגף הימני של גזרת הפלוגה ואנו בודקים את אפשרויות ההתקרבות לעמדות האויב. אנו מתגנבים וזוחלים דרך יער האשוחים, שעציו כאן הם גבוהים ולעתים אף צפופים, לקראת עמדת־זקיף קדומנית צרפתית, שהוצבה בקצהו העליון של משעול העולה לעבר האויב. במרחק של כ־50 מ' מעמדת־הזקיף שלו אנו תוצים בזחירות את הדרך, המשובשת עשבים גבוהים, וזוחלים באיטיות רבה בתעלה שלצדי הדרך לעבר מחסום התיל של האויב. בזחירות יתרה אנו חותכים במספרים את תסבוכת התיל הדוקרני. היום כבר פוזשך. מדי פעם נשמע רשרוש תנועותיו של הזקיף הצרפתי, העומד במרחק מטרים ספורים. שיחים סביר פים מפרידים בינינו וביניו ומסתירים אותו ואת עמדתו מפנינו. אנו מבקיעים לאט לתוך המחסום הסביך, אך מצליחים לחתוך את החוטים התחתיים בלבד. עתה נתונים שלושתנו בתוך המחסום. התיל הדוקרני אופף אותנו מכל עבר. לפתע מתחיל הזקיף הצרפתי, הנמצא בכיוון חצי־שמאלה למעלה, להתעצבן ומשתעל פעמים מספר. התקפו הפחד? השמע אותנו? אם יזרוק רימון לתעלה, יקיץ הקץ על שלושתנו. בתוך המחסום אין באפשרותנו לא לגוד ולא לזוז, ועל אחת כמה וכמה אין לאל־ידנו להתגונן. אנו שוכבים בנשימה עצורה.

חולפים רגעים מלאי דאגה. משנרגע הזקיף אני מסיג, לאט־לאט, את חולית הסיוור שלי אחורה. בינתיים ירד הלילה וההשיך לגמרי. בשעת הזחילה בחזרה נשמע קול שבירתם של ענפים מספר, מיד מזעיק האויב את כל אנשי־העמדות שלו ומכסה משך רגעים באש מכ"י ורובים את כל השטח שבין מערך עמדותיו ועמדותינו. ברד הקלעים חולף מעל ראשינו, כשהננו צמודים היטב לקרקע. לבסוף אנו חוזרים

(1) בצפון־מזרחה של צרפת.

בשורה עורפית, כשמרחק של שלושה מטרים מפריד בין איש לאיש. בלי להשמיע רישורש אנו זוחלים על ארבע בכיוון לאויב. הרוח מייללת הגשם מצליף בפנינו. כעבור זמן קצר אנו רטובים לגמרי. אזנינו קשובות קשב רב. יריות בודדות נורות משמאל במעלה ומפעם לפעם חוצה את האפלה כדור נותב. האויב מולנו שוקט. הלילה אפל עד שדמויות הסלעים הזורעים מסביב, אינן נראות ממרחק 5 צעדים.

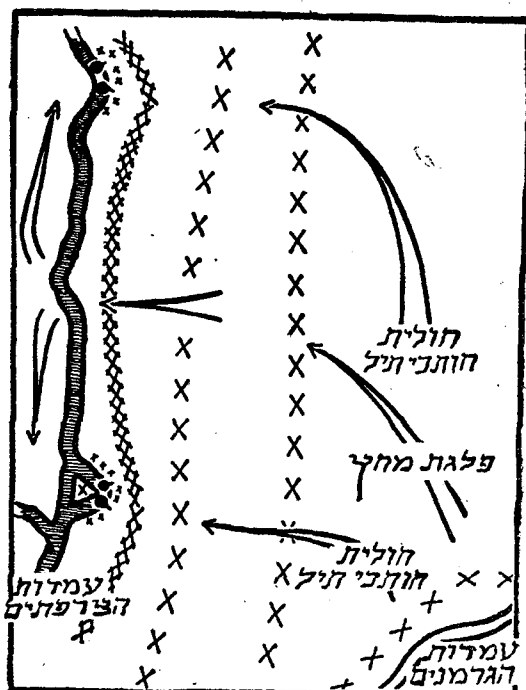
עכשיו אנו מגיעים למכשול הראשון, ומתחילה עבודה קשה. אחד משלושתנו עוטרף כל חוט-תיל בסמרטוט ורק אז צובת אותו במספריים. האחרים מרפים את התיל, לפני שהוא נחתך לאטל-לאט. קצות התיל החתוך מוחזקות בידיים ומעקמים אותן בזהירות לאחור. אסור שהללו יגתרו אחורה, פן ייגרם רעש. כל זה נוסה ושונן בחזרות שנה היטב.

מדי פעם בפעם אנו מפסיקים ומקשיבים בדריכות. ושוב מתחדשת טרחת העבודה; כך אנו מבקיעים לעצמנו סנטימטר אחרי סנטימטר, דרך המכשולים הצרפתיים הגבוהים, הרחבים והצפופים. עלינו להסיר תפס בחיתוך החוטים התחתיים בלבד.

שעות של עבודה מאומצת! מדי פעם בפעם נשמע, בכל זאת, רחש התיל הנחתך, ואנו מפסיקים לרגעים מספר ומטים אותן לאפלה. כבר קרבה שעת חצות, עת הבקענו לעצמנו מעבר דרך שני מחסומים. 30 מטר מפרידים עתה בינינו לבין עמדות האויב. לצערנו רפו הגשם והסערה וגם נתבהר במקצת. לפנינו שורה רצופה של "חמורים ספרדיים" גבוהים. המבנים כבדים וארוכים; חוטיהם המרובים כה עבים עד כי המספריים שלנו אינם יכולים להם. אנו זוחלים מטרים מספר ימינה ומנסים להזיז שני "חמור רים" כדי מעבר ביניהם. נסיוננו זה מקים רעש חזק. תוקפת אותנו לחלחלה עד מות עצמותינו. אם רק לא נרדמו כליל זקיפי האויב, הניצבים 30 עד 50 מ' בלבד לפנינו, מוכרח רעש זה להזעיקם.

רגעי חרדות של צפיה!

מהעבר משם הכל שקט. אני מוותר על נסיון נוסף של הפרדת ה"חמורים" השלובים, כנראה, יפה האחד בשני. אחרי בדיקה קצרה גילינו בכל זאת, במעלה משמאל, מחילת-מעבר בדמות שוחת-פגז מתחת לשורת ה"חמורים". אנו משתחלים דרכה ומטרים ספורים משם מגיעים לפאת חפירות האויב. הגשם שוב גובר. שלושתנו נמצאים עתה בינות עמדות האויב שלפנינו, ושורת המכשולים מאחורינו. מיהגשם משקשים במורד, על פני מדרגות האבן ברצפת החפירה. בזהירות נדחק הראשון מאנשי פלוגת הסער דרך המעבר שמתחת לחמורים הספרדיים.

המשנה על הפשיטה על יסוד תרשימים, ועל יסוד הסתכלות בשטח מתוך החפירה. הפלגות השונות מתכוננות לקראת משימותיהן ע"י חזרות. הנערכות בחיקוי מדויק של מערך עמדות האויב, שהוכנו לכך במיוחד בעורף המידי שלנו.

ה' 4 באוקטובר 1916 היה יום צונן וקודר. רוח צפון-מערבית חזקה מריצה לפנינו עננים מעל לעמ' דתנו הגבוהה כ-1000 מ' מעל פני הים. לפנות ערב הופכת הרוח לסערה, וגשם סוחף ניתן ארצה. זהו בדיק מוג אויר שאיתחלתי לי ליום הפעולה. עתה ודאי מנסים הזקיפים הצרפתיים למצוא לעצמם עד כמה שאפשר יותר מחסה בפני הסערה. מבליעים את ראשם בצוארוני סגיניהם ומרתיעים עצמם עד לפינת עמדתם האחורית, המכוסה ביותר, וכתוצאה מכך הופכים כבדי-שמיעה. נוסף על כך בולעת הרוח המייללת חלק מהרעש שעלול להתעורר על ידי ההתגנבות וחיתוך התיל. אני מודיע למפקד הבטליון, שהנני מתכוון לצאת הלילה לפשיטה ומקבל אישור. שלוש שעות לפני חצות אני יוצא בלולית הפלגות מעמדתנו. הלילה הוא ליל אפלה, סערה וגשם סוחף. אנו מתקדמים בוחילה אטית לעבר עמדות האויב. כעבור זמן קצר נפרדות מאתנו, לשמאל ולימין, חוליות חותכי-תיל, בפיקדם של סמל קולמר ורב-שוראי שטטר. בראש פלגת הסער זוחלים לויטננט שפפרט, סמל פסיפר ואני, מספריים לחיתוך התיל כדינו, עשרים האנשים האחרים באים בעקבותינו

ההולכים בראש נרתעים מעט ופלגת-הסער מצטנפת. והנה מתפוצץ כבר מטח הרימונים השני. אם לא נסתער מיד הרינו אבודים. על כן, קדימה! אנו זונקים על האויב — והודות לכך עוברים חומקים בלתי נפגעים מתחת לאש רימוני-היד שלו. צרפתי אחד מנסה לחנוק את הסייס שלי שטירלה, אשר בא לקו העמדות במיוחד לשם השתתפות בפשיטה זו — הסמל נוטה קר מחסל אויב זה באקדוחו. מיד אחר כך אנו מתגברים על עוד שנים מאנשי המזקף. צרפתי אחד מצליח לברוח ולהסתלק.

במהירות אנו בודקים את דפנות החפירה לראות אם אין בהם מחבואי-מקלט. מחבוא אחד מצאנו ריק — ואילו השני מלא צרפתים. יחד עם הסמל קואנטה אני זוחל דרך הפתח הגבוה 60 ס"מ בלבד. כשבימיני אקדת ובשמאלי פנס-כיס. שבעה מאנשי האויב ליד הקיר יושבים חמושים, רוביהם הכן; אף על פי כן הריהם נכנעים אחרי משא ומתן קצר, ומוסרים את נשקם. בשבילנו היה מסוכן פחות לו חיסלנו אנשי מחפורת אלה ברימוני-יד, אולם הדבר הזה סותר את משימתנו: להביא שבויים.

לויטננט שפרט מודיע על שני שבויים מבלי שנגרמו לו אבידות. חוליות חותכי התיל עבדו במשך הקרב בקדחתנות ופתחו את הפרצות לנסיגה. לאחר שהפשיטה השיגה את תכליתה בשלמות, אני נותן את הפקודה לנסיגה. עלינו להסתלק לפני שהרזרבות הצרפתיות תכנסנה לקרב.

אנו חוזרים לעמדותינו מבלי שהאויב יטרידנו. ובידינו 11 שבויים. עובדה משמחת ביותר באופן מיוחד, היא שלא סבלנו כל אבידות.

האחרים שוכבים עדיין מאחור, בחלקם עוד מתחת למחסומי התיל — השני או הראשון. לפתע אנו שומעים קול צעדים בחפירת האויב במעלה משמאל. צרפתים אחדים מתקדמים לעברנו במורד החפירה. צעד אטי וקצוב; וברור, שאינם מעלים על דעתם שאנו נמצאים כאן. מספרם אינו גדול. אני מעריכם בשלושה או ארבעה אנשים. מן הסתם סיבוב-שיגרה בתעלות. מה לעשות? לתת לאויב לעבור או להתחבל עלינו? אך תיגרה כזו ספק אם תעבור בשקט גמור. תהיה התגוששות, איש באיש. צעקה או יריה תזעיק את האויב. פלגת-הסער לא תוכל להשתתף, כי היא שרויה עדיין מתחת למכשולים. יתכן מאוד, כי נוכל להתגבר על הקבוצה הקרבה, אולם הרי אז יכנס לקרב כל חיל-המצב שבחפירות. ויכסה באש את המכשולים. הנסיגה תהיה כרוכה באבידות כבדות, והבאת השבויים כמעט ולא תבוא בחשבון. במהירות אני שוקל את ה"בעד" ו"נגד" — ומחליט להניח לאויב לעבור.

אני מודיע את החלטתי לשני מלווי. אנו תופשים מחסה בפאת חפירת האויב. ביחוד חייבים אנו להסיר תיר את הפנים ואת הידים. את הזחילה אחורה מונעים החמורים הספרדיים. אם הצרפתים, הבאים מלמעלה, יסתכלו סביבם היטב, מוכרחים הם לגלות אותנו. מוכנים לזניקה — במקרה שנסתבך בקרב על אף רצוננו — אנו מחכים לאויב המתקרב. קול צעדיהם קצוב, והם משוחחים ביניהם בלחש. חולפות שניות מלאות חרדה! אולם, בלי להתעכב, צועד פטרול הסיור הצרפתי לקראתנו — וחולף על פנינו. קול הצעדים נשמע כבר מלמטה, ואנו נושמים לרוחה. אנו מחכים עוד רגעי מספר — פן יחזור הפטרול. אחר כך כולנו גולשים בזהירות, אחד אחרי השני, לתוך חפירת האויב הגשם נפסק ורק הרוח שורקת עדיין על מדרון הגבעה הקרת. בשעת כניסת האנשים הרבים ניתקם מן הקירות גושי אדמה ואבנים ומתדרדרים ברעש על פני מדרגות-האבן שבמורד. ושוב חולפים רגעים מתוהלים.

לבסוף נתכנסה בחפירה פלגת-הסער כולה. היא נפרדת לשני ראשים. לויטננט שפרט פונה לעבר המורד, והסמל שרופ לעבר העליה. ועשרה אנשים עם כל אחד מהם. אני מצטרף לשרופ. בשקט מגששים אנו ועולים במעלה החפירה התלולה. רק כמה עשרות מדרגות מפרידות עתה בינינו לבין המטרה: — עמדת-הזקיפים שבגבושושית הסלעים. הכבר חש בנו האויב? אנו נעצרים ומקשיבים. פתאום, משמאל, חובט משהו במחסום; ומיד גם מימין על פאת החפירה. רימוני-יד מתפוצצים ברעש!